

Turpo

KTKP050

Eettisyys ja kulttuurinen monimuotoisuus
vuorovaikutuksessa, demo 5

8.10..2025

Tietoisuuskävely

Mitä näet?

Mitä koet?

Mitä haistat?

Mitä tunnet?

Porinatuokio: Mitä luennolta jäi mieleen?

Millainen on sinun ihanneoppilas?

- Miltä hän näyttää? (ihonväri, pukeutuminen, liikkuminen...)
- Mikä on hänen sukupuolensa? (cis, trans, ei-binäärinen...)
- Mikä on yhteinen kielenne? (suomi, muu puhuttu kieli, viittomat...)
- Millainen on uskonnon merkitys hänen koulunkäynnissään?
- Miten hän suhtautuu koulunkäyntiin?
- Millainen rooli perheellä on koulunkäynnissä?
- Jotain muuta...?

Mitä oivalluksia teit?

***Miten tunnistamasi ajatukset
merkitsevät opettajuuteesi?***

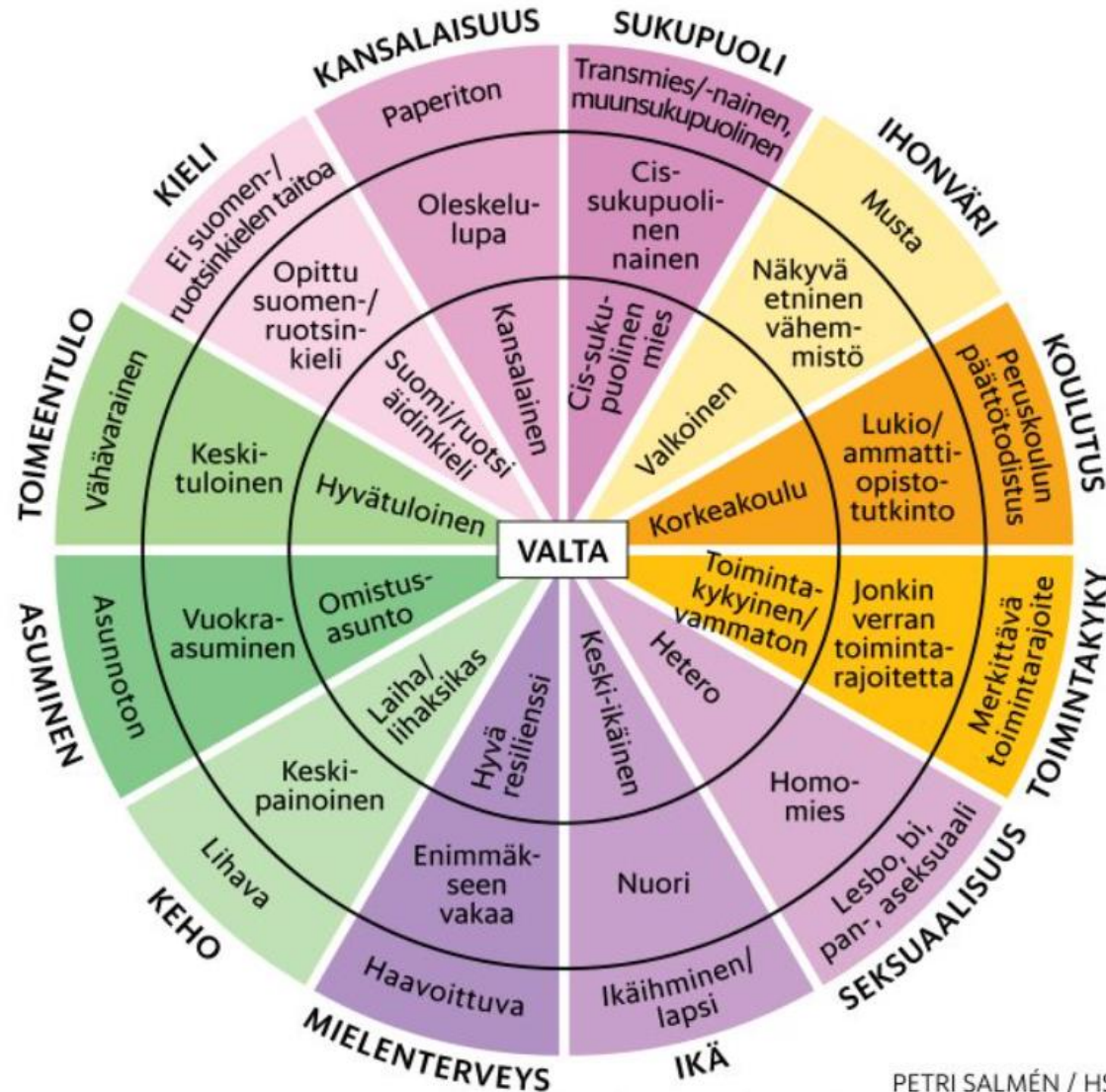
Teflon-testi (Rauhankasvatusinstituutti)

- Kuinka usein joudut elämässäsi epämukaviin tilanteisiin tai epämukavan erityishuomion kohteeksi seuraavien ominaisuuksien takia?
 - Ikä
 - Sukupuoli
 - Seksuaalinen suuntautuminen
 - Etninen tausta
 - Äidinkieli
 - Kansalaisuus
 - Vamma tai terveydentila
 - Uskonto tai maailmankatsomus
 - Poliittinen mielipide
- Laske itsellesi jokaisesta kohdasta pisteet 0-3. Saat siis minimissään 0 tai maksimissaan 24 pistettä.
- 0 = ei koskaan, 1 = harvoin, 2 = joskus, 3 = usein
- Muista: testin tulokset ovat tarkoitettu vain omaan tietoon, pisteitä ei tarvitse kertoa muille.
- Mitä pienemmät pisteet saat, sitä harvemmin todennäköisesti joudut syrjityksi. Jos emme altistu syrjinnälle, siitä seuraa ikään kuin liukas ja hylkivä teflon-kuori pinnalle. Teflon-kuori voi estää tai tehdä vaikeaksi syrjinnän ja epäoikeudenmukaisten rakenteiden havaitsemisen. Ympärillä tapahtuvaa syrjintää on vaikeampi havaita, jos sitä ei joudu itse kohtaamaan.

Etuoikeuskehä

Mitkä tekijät lisäävät tai kaventavat mahdollisuuksiasi?

Miten sinun tulisi huomioida etuoikeuskehäsi tekijät opettajana, erityisesti vuorovaikutuksen näkökulmasta?

PETRI SALMÉN / HS

Lähde: ccrweb.ca / Sylvia Duckworth, käännös: Michaela Moua

OAJ:n eettiset periaatteet

Opettajuuden ytimen neljä perusarvoa

Ihmisarvo

- ihmisyyden
kunnioittaminen

Totuudellisuus

- rehellisyys itselle ja
muille

Oikeudenmukaisuus

- tasa-arvo ja
yhdenvertaisuus

Vastuu ja vapaus

- normit,
lainsäädäntö, ops ja
omat arvot

Opettajan eettiset periaatteet

Opettaja ja
suhde työhön

Opettaja ja
oppija

Opettaja ja
työyhteisö

Opettaja ja
yhteiskunta

Opettaja ja
sidosryhmät

Opettaja ja
moniarvoisuus

Kolme tapausta pohdittavaksi

- Kolme tapausta pohdittavaksi pienryhmittäin: tapaus 1, **ROHKELIKKO**
 - Oppilas Samir (12 v.), jolla on maahanmuuttajatausta, kertoo sinulle itkuisena joutuneensa toistuvan nimittelyn kohteeksi, jossa käytetään hänen kulttuuriinsa ja nimeensä viittaavia halventavia sanoja. Toinen opettaja, jonka kanssa jaat luokan, kuulee tilanteen ja sanoo sen olevan "vain pientä leikkiä" ja "Samir on liian herkkä". Samir on kuitenkin menettänyt motivaationsa kouluun ja pelkää tulla luokkaan.
- Pohtikaa tapausta ja keskustelkaa seuraavista kysymyksistä:
 - Mitä tunteita tilanne herättää sinussa?
 - Miten toimisit tilanteessa opettajana?
 - Miten perustelisit toimintaasi OAJ:n perusarvojen ja eettisten periaatteiden näkökulmasta?

Kolme tapausta pohdittavaksi

- Kolme tapausta pohdittavaksi pienryhmittäin: tapaus 2, **PINKIT MIMMIT**
 - Emilillä (10 v.) on neurokirjon piirteitä (ADHD-diagnoosi), jotka vaikeuttavat arjen toimintoja, kuten itsesäätelyä ja siirtymiä. Sinä opettajana näet, että Emil tarvitsee oppilaskohtaista tukea (esim. erityisopettajan säännöllistä tukea ja joustavia opetusjärjestelyjä) tukeakseen hänen oppimistaan ja hyvinvointiaan. Emilin vanhemmat kieltäytyvät tukitoimista. He pelkäävät, että päätös "leimaa" Emiliä ja heikentää hänen tulevaisuuden mahdollisuuksiaan jatko-opinnoissa tai työelämässä.
- Pohtikaa tapausta ja keskustelkaa seuraavista kysymyksistä:
 - Mitä tunteita tilanne herättää sinussa?
 - Miten toimisit tilanteessa opettajana?
 - Miten perustelisit toimintaasi OAJ:n perusarvojen ja eettisten periaatteiden näkökulmasta?

Kolme eettistä tapausta pohdittavaksi

- Kolme tapausta pohdittavaksi pienryhmittäin: tapaus 3, **VIIDEN VOIMA**
 - *Valmistelet luokkasi kanssa askartelutöitä äitienpäivää varten. Oppilas Aada (8 v.) kertoo sinulle, että hänellä on kaksi äitiä, eikä isää ollenkaan. Toinen äiti on binainen ja toinen transnainen. Aada kysyy sinulta, onko hänen pakko tehdä kaksi korttia vai saako hän tehdä yhden kortin heidän perheelleen ja onko hänellä lupa käyttää kortissa sanaa "vanhemmat" sanan "äidit" sijaan. Osa luokan muista oppilaista huomauttaa äänekkäästi: "Eihän se ole oikea perhe!"*
- **Pohtikaa tapauksia ja keskustelkaa seuraavista kysymyksistä:**
 - Mitä tunteita tilanne herättää sinussa?
 - Miten toimisit tilanteessa opettajana?
 - Miten perustelisit toimintaasi OAJ:n perusarvojen ja eettiseen periaatteiden näkökulmasta?

Miten tapaukset voivat haastaa opettajan hyvinvointia?

Minkä oivalluksen otat reppuusi tältä demolta?

